חלק 9 מתוך 10

מ־"א"ר אבא, זכאין אתון" עד "אתיידע, ואוקימנא, במתניתא דילן"

(תמ"ה) אָמַר רַבִּי אַבָּא זַכָּאִין אַתּוּן בְּעָלְמָא דֵּין וּבְעָלְמָא דְּאָתֵי, זַכָּאָה חוּלָקִי דְּאָתֵינָא לְמִשְׁמַע מִלִּין אִלֵּין מִפּוּמֵיכוֹן, כֻּלְּכוּ קַדִּישִׁין, כֻּלְּכוּ בְּנֵי אֱלָהָא קַדִּישָׁא, עֲלַיְיכוּ כְּתִיב, (ישעיה מה) וֶה יֹאמַר לַיְיָ אָנִי וְזֶה יִקְרָא בְּשֵׁם יַעֲקֹב וְזֶה יִכְתֹּב יָדוֹ לַיְיָ וּבְשֵׁם יִשְׂרָאֵל יְכַנֶּה. כָּל חַד מִנְּכוֹן אָחִיד וְאִתְקַשַּׁר בְּמַלְכָּא קַדִּישָׁא עִלָּאָה, וְאַתּוּן רַבְרְבָן מְמַנָּן תְּרֵיסִין מֵהַהִיא אֶרֶץ דְּאִקְרֵי אֶרֶץ הַחַיִּים דְּרַבְרְבָנוֹהִי אָכְלִין מִמַּנָּא דְּטַלָּא קַדִּישָׁא:

(תמ"ו) פָּתַח אִידָּךְ וְאָמַר (קהלת י', י"ז) אַשְׁרֵיךְ אֶרֶץ שֶׁמַּלְכֵּךְ בֶּן חוֹרִין וְשָׂרַיִךְ בָּעֵת יֹאכְלוּ. וּכְתִיב אִי לָךְ אֶרֶץ שֶׁמַּלְכֵּךְ נַעַר וְשָׂרַיִךְ בַּבֹּקֶר יֹאכֵלוּ. הַנֵּי קְרָאֵי קַשְׁיָין אַהֲדָדֵי. וְלָא קַשְׁיָין, הַאי דִּכְתִיב אַשְׁרֵיךְ אֶרֶץ, דָּא אֶרֶץ דִּלְעֵילָּא דְּשָׁלְטָא עַל כָּל אִנּוּן חַיִּין דִּלְעֵילָּא. וּבְגִין כָּךְ אִקְרֵי אֶרֶץ הַחַיִּים, וְעַלָּהּ כְּתִיב, (דברים י"א, י"ב) אֶרֶץ אֲשֶׁר יְיָ

אֱלֹהֶיךָ דּוֹרֵשׁ אוֹתָהּ תָּמִיד. וּכְתִיב אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא בְּמִסְכֵּנוּת תֹּאכַל בָּהּ לֶחֶם לֹא תֶחְסַר כֹּל בָּהּ. לֹא תֶחְסַר כֹּל בָּהּ דַּיְיקָא. וְכָל כָּךְ לָמָּה, מִשּׁוּם דִּכְתִיב שֶׁמַּלְכֵּךְ בֶּן חוֹרִין דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. כְּמָא דְאַתְּ אָמַר, (שמות ד) בְּנִי בְּכוֹרִי יִשְׂרָאֵל.

(תמ״ז) בֶּן חוֹרִין, מַהוּ בֶּן חוֹרִין כְּמָא דְאַתְּ אָמַר, (ויקרא כ״ה, י׳) יוֹבֵל הִיא קֹדֶשׁ תִּהְיֶה לָכֶם. וּכְתִיב וּקְרָאתֶם דְּרוֹר בָּאָרֶץ דְּהָא כָּל חֵירוּ מִיּוֹבְלָא קָא אָתֵי. בְּגִין כָּךְ בֶּן חוֹרִין. וְאִי תֵּימָא בֶּן חוֹרִין וְלָא כְּתִיב בֶּן חֵירוּת. הָכִי הוּא וַדַּאי בֶּן חֵירוּת מִבָּעֵי לֵיהּ.

(תמ״ח) אֶלָּא בְּמַתְנִיתָא סְתִימָאָה דִּילָן תָּנִינָא. כַּד מִתְחַבְּרָן יו"ד בְּה' כְּדֵין כְּתִיב, (בראשית ב׳, י׳) וְנָהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגָּן. וְלָא תֵּימָא כַּד מִתְחַבְּרָן, אֶלָּא מִתְחַבְּרָן וַדַּאי. וּבְגִין כָּךְ בֶּן חוֹרִין כְּתִיב, וְעַל דָּא אַשְׁרֵיךְ אֶרֶץ שֶׁמַּלְכֵּךְ בֶּן חוֹרִין, וְשָׂרַיִךְ בָּעֵת יֹאכְלוּ בְּחֶדְוָותָא בִּשְׁלִימוּ בְּרַעֲוָא.

(תמ״ט) אִי לָךְ אֶרֶץ שְׁמַלְכָּךְ נַעַר, הַאי אֶרֶץ דְּלְתַתָּא, דְּתַנְיָא כָּל שְׁאָר אַרְעֵי דְּשָׁאַר עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת אִתְיְהִיבוּ לְרַבְרְבִין תְּרֵיסִין דְּמַמָּנָן עֲלַיְיהוּ, וְעֵילָא מִכֻּלְּהוּ הַהוּא דְּכְתִיב בֵּיהּ (תהילים ל״ז, כ״ה) נַעַר הָיִיתִי גַּם זָקַנְתִּי. וְתָאנָא הַאי קְרָא שָׁרוֹ שֶׁל עוֹלָם אֲמָרוֹ. וְעַל דָּא כְּתִיב אִי לָךְ אֶרֶץ שְׁמַלְכֵּךְ נַעַר. וַוי לְעָלְמָא דְּמִסְטָרָא דָּא יָנְקָא, וְכַד יִשְׂרָאֵל בְּגָלוּתָא יַנְקִין כְּמַאן דְּיַנִּיק מֵרְשׁוּתָא אָחֳרָא.

(ת״נ) וְשָׂרַיִךְ בַּבֹּקֶר יֹאכֵלוּ וְלָא בְּכוּלֵי יוֹמָא. בַּבֹּקֶר וְלָא בְּזִמְנָא אָחֳרָא דְּיוֹמָא. דְּתַנְיָא בְּשַׁעֲתָא דְּחַמָּה זוֹרַחַת וְאַתְיָין וְסָגְדִין לֵיהּ לְשִׁמְשָׁא רוּגְזָא תָּלֵי בְּעָלְמָא, בְּשַׁעֲתָא דְּמִנְחָה רוּגְזָא תַּלְיָיא בְּעָלְמָא. מַאן גָּרִים הַאי, מִשּׁוּם דְּמַלְכֵּךְ נַעַר הַהוּא דְּאִקְרֵי נַעַר.

(תנ״א) וְאַתּוּן זַכָּאֵי קְשׁוֹט קַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין בְּנֵי מַלְכָּא קַדִּישָׁא לָא יָנְקִין מֵהַאי סִטְרָא, אֶלָּא מֵהַהוּא אֲתַר קַדִּישָׁא דְּלְעֵילָּא. עֲלַיְיכוּ כְּתִיב, (דברים ד׳, ד׳) וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיְיָ אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם:

(תנ״ב) פָּתַח רַבִּי אַבָּא וְאָמַר (ישעיהו ה, א) אָשִׁירָה נָא לִידִידִי שִׁירַת דּוֹדִי לְכַרְמוֹ וְגו'. וַיְעַזְּקֵהוּ וַיְסַקְּלֵהוּ וְגו'. הַנִּי קְרָאֵי אִית לְאִסְתַּכְּלָא בְּהוּ. אַמַּאי כְּתִיב שִׁירָה, תּוֹכָחָה מִבָּעֵי לֵיהּ. לִידִידִי, לְדוֹדִי מִבָּעֵי לֵיהּ. כְּמָה דִּכְתִיב שִׁירַת דּוֹדִי. כֶּרֶם הָיָה לִידִידִי בְּקֶרֶן בֶּן שָׁמֶן. אִסְתַּכְּלָנָא בְּכָל אוֹרַיְיתָא וְלָא אַשְׁכַּחְנָא אַתְרָא דְּאִקְרֵי קֶרֶן שָׁמֶן.

(תנ״ג) אֶלָּא הַנִּי קְרָאֵי הָא אוּקְמוּהָ חַבְרַיָּיא בְּכַמָּה גְוָונִין וְכֻלְּהוּ שַׁפִּיר וְהָכִי הוּא, אֲבָל אָשִׁירָה נָא לִידִידִי, דָּא יִצְחָק דְּהַוָה יְדִיד, וְאִקְרֵי יְדִיד עַד לָא יִפּוֹק לְעָלְמָא.

(תנ״ד) אַמַּאי יְדִיד, דְּתָנִינָן רְחִימוּ סַגֵּי הֲוָה לֵיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בֵּיהּ דְּלָא אִתְעֲבִיד עַד דְּלָא אִתְגְּזַר אַבְרָהָם אֲבוּהָ וְאִקְרֵי שְׁלִים וְאִתּוֹסַף לֵיהּ ה"א לְאַשְׁלָמוּתָא. וְכֵן לְשָׂרָה הַאי ה"א אִתְיְהִיבַת לָהּ.

(תנ״ה) הָכָא אִית לְאִסְתַּכָּלָא, ה' לְשָׁרָה שַׁפִּיר, אֲבָל לְאַבְרָהָם אַמַּאי ה"א וְלָא יו"ד, י' מִבָּעֵי לֵיהּ דְּהָא הוּא דְּכַר הֲוָה. אֶלָּא רָזָא עִלָּאָה הֲוָה (ד"א הוּא) סָתִים בְּגַוְונָן אַבְרָהָם סָלִיק לְעֵילָא וְנָטִיל רָזָא מֵה"א עִלָּאָה דְּאִיהוּ עָלְמָא דְּדִכוּרָא. ה"א עִלָּאָה וְה"א תַּתָּאָה, הַאי תַּלְיָא בְּדִכוּרָא, וְהַאי בְּנוּקְבָא וַדַּאי. וּבְגִין כָּךְ אַבְרָהָם סָלִיק בְּה"א דְּעֵילָא, וְשָׂרָה נָחֲתָא בְּה"א דְּלְתַתָּא.

(תנ״ו) תּוּ דִּכְתִיב כֹּה יִהְיֶה זַרְעֶךָ. וְתָנָא זַרְעֶךָ, זַרְעֶךָ מַמָּשׁ, דְּהֲוָה שָׁאֲרֵי לְמֵיעַל בְּהַאי קְיָם, וּמָאן דְּשָׁאֲרֵי לְמֵיעַל בְּהַאי קְיָם עָאל. וּבְגִינֵי כָךְ גִּיּוֹרָא דְּאִתְגְּזַר גֵּר צֶדֶק אִקְרֵי בְּגִין דְּלָא אֲתָא מִגַּוְעָא קַדִּישָׁא דְּאִתְגְּזָרוּ, וְעַל דָּא מַאן דְּעָאל בְּהַאי שְׁמֵיהּ כְּהַאי

(תנ״ז) אַבְרָהָם, בְּגִין כָּךְ כְּתִיב בֵּיהּ כֹּה יִהְיֶה זַרְעֶךָ, זַרְעֶךָ מַמָּשׁ. וְאִתְמָסַר לֵיהּ ה"א. וְאִי לָאו דְּאִתְמָסַר ה"א לְשָׂרָה הֲוָה לֵיהּ לְאַבְרָהָם לְאוֹלִיד לְתַתָּא כְּמָה דְּהַאי כ"ה אוֹלִידַת לְתַתָּא. בָּתַר דְּאִתְמַסְרַת ה"א לְשָׂרָה אִתְחַבָּרוּ תְּרֵין הֵי"ן כְּחֲדָא וְאוֹלִידוּ לְעֵילָא, וּמַאי דְּנָפַק מִנַּיְיהוּ הוּא יו"ד, בְּגִינֵי כָךְ יו"ד אָת רֵישָׁא

דִּיצְחָק דִּכַר. מִכָּאן שָׁאֲרֵי דְּכוּרָא לְאִתְפַּשְׁטָא, וְעַל דָּא כְּתִיב, (בראשית כ״א, י״ב) כִּי בְיִצְחָק יִקָּרֵא לְךָ זָרַע. בְּיִצְחָק וְלָא בְּהֲ. יִצְחָק אוֹלִיד לְעֵילָא דִּכְתִיב, (מיכה ז׳, כ׳) תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב. יַעֲקֹב אַשְׁלִים כֻּלָּא.

(תנ״ח) וְאִי תֵּימָא וְכִי אַבְרָהָם בְּהַאי אִתְאַחִיד וְלָא יַתִּיר, וְהָא כְּתִיב חֶסֶד לְאַבְרָהָם. אֶלָּא חוּלָקָא דִּילֵיהּ כָּךְ הוּא בְּגִין דְּעָבִיד חֶסֶד עִם בְּנֵי עָלְמָא. אֲבָל לְאוֹלָדָא הָכָא אָחִיד וּמֵהָכָא שָׁאֲרֵי. וְעַל דָּא לָא אִתְגְּזַר אַבְרָהָם אֶלָּא בֶּן תִּשְׁעִים וְתֵשַׁע שָׁנָה. וְרָזָא דְמִלָּה הָא אִתְיְדַע וְאוֹקִימְנָא בְּמַתְנִיתָא דִּילָן.

❦

ספר הזוהר, פרשת לך לך, אות תמ״ה–תנ״ח
נוסח מנוקד: ספר הזהר מנקד, ישראל תשע״ג – מתוך ספריא
השלמת ניקוד בקטעים שבסוגריים: נוסח חב״ד (chabad.org)
Vocalized Zohar, Israel 2013 · Sefaria
https://www.sefaria.org.il/Zohar%2C_Lech_Lecha.35.445-35.458?vhe=Vocalized_Zohar,_Israel_2013&lang=he
mohel-itamar.co.il